

-PROJEKT-

Uchwała Nr

Rady Gminy Sztutowo

z dnia 2023 r.

w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Gminy Sztutowo na lata 2023-2026

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz.U. z 2023 r., poz. 40) oraz art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j. Dz.U. z 2021 r., poz. 1249), Rada Gminy Sztutowo uchwała, co następuje:

§ 1

Przyjmuje się Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Gminy Sztutowo na lata 2023-2026, którego treść stanowi załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Sztutowo.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

KIEROWNIK
Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Sztutowie
mgr Joanna Milewicz

Igor Kepiński
RADCA PRAWNY

Uzasadnienie

Zgodnie z art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j. Dz. U. z 2021 r., poz. 1249) do zadań własnych gminy należy w szczególności tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w tym opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie.

Rada Gminy Sztutowo uchwałą Nr X/108/2019 z dnia 23 września 2019 roku uchwaliła Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie, który obowiązywał w latach 2019-2022. W związku z powyższym zachodzi konieczność uchwalenia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2023-2026.

Załącznik do Uchwały Nr
Rady Gminy Sztutowo
z dnia2023 r.

***GMINNY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE
ORAZ PROGRAM OCHRONY OFIAR PRZEMOCY W RODZINIE
W GMINIE SZTUTOWO NA LATA 2023-2026***

Gmina Sztutowo 2023

**GMINNY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE
ORAZ PROGRAM OCHRONY OFIAR PRZEMOCY W RODZINIE W GMINIE SZTUTOWO
NA LATA 2023-2026**

Spis treści:

WSTĘP	4
ROZDZIAŁ I.	
1. Podstawy prawne przeciwdziałania zjawisku przemocy w rodzinie.....	5
2. Wprowadzenie.....	6
3. Charakterystyka zjawiska przemocy w rodzinie.....	7
3.1. Przemoc w rodzinie jako forma patologii społecznej.....	7
3.2. Przemoc jako zjawisko społeczne.....	7
3.3. Rodzaje przemocy.....	7
3.4. Formy przemocy.....	8
3.5. Przyczyny i skutki przemocy.....	10
4. Diagnoza zjawiska przemocy w Gminie Sztutowo.....	13
4.1. Dane statystyczne dotyczące zjawiska przemocy w rodzinie w Gminie Sztutowo.....	13
5. Adresaci realizacji Programu.....	18
6. Realizatorzy Programu i czas realizacji.....	18
ROZDZIAŁ II. Część programowa	
1. Opis problemu.....	18
2. Założenia Programowe.....	22
3. Kierunki i cele Programu.....	24
4. Beneficjenci Programu.....	24
5. Cel główny Programu.....	24
6. Cele strategiczne, adresaci, cele operacyjne, realizatorzy i wskaźniki osiągnięcia celu, termin realizacji celu strategicznego.....	23
ROZDZIAŁ III. Część diagnostyczna	
1. Zasoby instytucjonalne.....	28
2. Potrzeby w sferze przeciwdziałania przemocy w rodzinie.....	28
3. Monitorowanie, sprawozdawczość i środki finansowe na realizację programu monitorowanie.....	29
ZAKOŃCZENIE	30

Słowniczek:

1. **GOPS** - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sztutowie
2. **ZI** – Zespół Interdyscyplinarny w Sztutowie
3. **GKRPA** – Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Sztutowie
4. **PCPR** – Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Nowym Dworze Gdańskim
5. **POIK** – Powiatowy Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Nowym Dworze Gdańskim
6. **PPP** - Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Nowym Dworze Gdańskim
7. **KPP** – Komenda Powiatowa Policji w Nowym Dworze Gdańskim
8. **PP** – Posterunek Policji w Sztutowie
9. **SR** - Sąd Rejonowy w Malborku
10. **PR** – Prokuratura Rejonowa w Malborku

WSTĘP

Niniejszy program opracowano z myślą o ciągłej potrzebie inicjowania wyspecjalizowanych procesów wsparcia społecznego. Głównym celem programu jest realizacja zadań gminnych w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie - szczególnie poprzez promowanie działań profilaktycznych, wspieranie osób doświadczających przemocy na każdym etapie ich powrotu do normalnego życia, jak również praca ze sprawcami przemocy nad zmianą ich zachowań oraz postaw społecznych. Poszczególne segmenty programu zostały opracowane w taki sposób, aby umożliwić najszerszy kontakt ze środowiskiem lokalnym, a szczególnie z rodzinami i podmiotami doświadczającymi przemocy.

Celem strategicznym Programu jest przeciwdziałanie przemocy w rodzinie, ochrona ofiar przemocy w rodzinie oraz zwiększenie dostępności i skuteczności profesjonalnej pomocy. Program określa szczegółowe zadania do realizowania, ukierunkowane na: rozwój systemu przeciwdziałania przemocy oraz współpracy międzyinstytucjonalnej, zapewnienie dostępności pomocy osobom i rodzinom z problemem przemocy domowej, kształtowanie świadomości społecznej w zakresie zjawiska przemocy w rodzinie, doskonalenie kadr zajmujących się diagnozowaniem i pomocą osobom dotkniętym tym problemem oraz edukację i profilaktykę mieszkańców Gminy Sztutowo. Opracowanie Programu poprzedzone zostało diagnozą zjawiska przemocy opracowaną do przygotowania Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Sztutowo na lata 2023-2030.

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Sztutowo ma charakter długofalowy. Działania obejmują lata 2023-2026. W miarę potrzeb oraz sytuacji społecznej, działania te mogą ulegać zmianie i udoskonaleniom.

Rozdział I

1. Podstawy Prawne Przeciwdziałania zjawisku Przemocy w Rodzinie.

Podstawowym dokumentem regulującym działania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie jest Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Definiuje ona pojęcie przemocy w rodzinie, określa zadania organów administracji rządowej i jednostek samorządu terytorialnego w zakresie przeciwdziałania przemocy. Określa zasady postępowania wobec osób doznających przemocy oraz wobec osób stosujących przemoc w rodzinie.

Art. 6 ust. 2 ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie określa dla samorządu gminnego następujące zadania: tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w tym: opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie; prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie, zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia, działalność zespołów interdyscyplinarnych.

Pozostałe akty prawne wspomagające podejmowanie działań na rzecz osób dotkniętych przemocą w rodzinie i osób stosujących przemoc w rodzinie to:

1. Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz.U. z 2023 r. poz. 40).
2. Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz.U. z 2022 poz.2000 ze zm.).
3. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz.U. z 2023 r. poz. 165).
4. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska karta” (Dz. U. z 2011 r., poz. 1245).
5. Krajowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na rok 2023.
6. Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Powiecie Nowodworskim na lata 2022-2026.
7. Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Sztutowo na lata 2023-2030.

2. Wprowadzenie

Na zjawisko przemocy w rodzinie można patrzeć z różnych punktów widzenia, przyjmując perspektywę indywidualną, systemową lub społeczną.

Perspektywa indywidualna, to spojrzenie przez pryzmat osoby doświadczającej przemocy lub przez pryzmat osoby stosującej przemoc w rodzinie.

Perspektywa systemowa to ukazanie możliwych form wsparcia dla osób uwikłanych w przemoc oraz opis metod wsparcia.

Perspektywa społeczna zaś, to odbiór społeczny zjawiska przemocy w rodzinie, postawy członków lokalnej społeczności wobec aktów przemocy.

Przemoc jest zjawiskiem występującym powszechnie w naszym społeczeństwie i dotyka rodzin o różnym statusie społecznym i należy ją zaklasyfikować do kategorii zachowań negatywnych i szkodliwych społecznie. Rodzina jest najważniejszym środowiskiem w życiu człowieka: kształtuje osobowość, system wartości, światopogląd, styl i sposób życia. Ogromną rolę w prawidłowym funkcjonowaniu rodziny mają relacje pomiędzy rodzicami, które powinny być oparte na miłości, wzajemnym szacunku i zrozumieniu. Jeśli występują zaburzenia w tej sferze, role wewnątrzrodzinne także ulegają zaburzeniu, w konsekwencji następuje stopniowa dezorganizacja życia rodzinnego. Przemoc domowa może być skutkiem i przyczyną dysfunkcji w rodzinie. Jest także potwornym zagrożeniem. Przemoc doznawana w rodzinie rodzi konsekwencje szkodliwe, ujawniające się w postaci zaburzeń emocjonalnych w bliższej lub dalszej perspektywie czasowej. Działa dysfunkcyjnie na wszystkie sfery życia rodziny. Definicje i charakterystyka zjawiska przemocy Mówiąc o zjawisku przemocy oraz o sposobach jej przeciwdziałania, a także pomocy osobom dotkniętym przemocą w rodzinie i osobom stosującym przemoc w rodzinie, należy zdefiniować najważniejsze pojęcia związanych z tym zagadnieniem. Definicja najczęściej stosowana określa przemoc domową jako: działanie lub zaniechanie dokonywane w ramach rodziny przez jednego z jej członków przeciwko pozostałym, z wykorzystaniem istniejącej lub stworzonej przez okoliczności przewagi siły lub władzy, godzące w ich prawa lub dobra osobiste. Przemoc w rodzinie w świetle ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, to: jednorazowe lub powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste osób najbliższych, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą. Przemoc w rodzinie charakteryzuje się specyficznymi cechami jak intencjonalność, nierównowaga sił wynikająca z działania człowieka, naruszanie praw i dóbr osobistych powodując cierpienie i ból.

3. Charakterystyka zjawiska przemocy w rodzinie.

3.1. Przemoc społeczna jako forma patologii społecznej.

Problem przemocy w rodzinie może dotyczyć każdej grupy społecznej i człowieka w każdym wieku. Zbadanie zjawiska przemocy jest dość trudne. Często ofiary agresji nie przyznają się do tego, co może być spowodowane między innymi, usprawiedliwianiem sprawców, obwinianiem siebie, że są ofiarami przemocy domowej.

Przemoc zarówno ta fizyczna, jak i psychiczna, jest zjawiskiem dość powszechnym w polskiej społeczności. Nie jest to zjawisko występujące wyłącznie w środowiskach, w których występuje ubóstwo i uzależnienie.

We współczesnym świecie przemoc stała się zjawiskiem wszechobecnym. Coraz częściej dowiadujemy się o aktach przemocy w domach, w szkołach, na ulicy i wielu innych miejscach. Coraz głośniejsze są głosy mówiące o przemocy wśród nieletnich, o przemocy w rodzinach, o przemocy wobec dzieci.

Jest to najgorszy rodzaj przemocy i najbardziej szkodliwy, bowiem przemoc ta doświadczana jest od najbliższych osób, od których powinno dostawać się miłość, dobro i zrozumienie.

3.2. Przemoc jako zjawisko społeczne

Zgodnie z art. 2 ust. 2 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, przemoc to jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste członków rodziny, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą. Jako członka rodziny ustawa ta definiuje "osobę najbliższą w rozumieniu art. 115 § 11 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny (t.j. Dz.U. z 2022, poz. 1138 ze zm.), a także inną osobę wspólnie zamieszkującą lub gospodarującą".

3.3. Rodzaje przemocy

Przemoc w rodzinie, inaczej zwana przemocą domową może przybierać różne formy. Wyróżniamy następujące rodzaje przemocy: przemoc fizyczną, psychiczną, seksualną, ekonomiczną itp. O ile w zakresie określania pojęcia przemocy różni autorzy mieli własne, odrębne definicje tego pojęcia, o tyle w zakresie określania rodzajów przemocy, wszyscy są zgodni. W większości publikacji o przemocy wymieniane są:

przemoc fizyczna, przemoc psychiczna, przemoc seksualna, przemoc ekonomiczna oraz przemoc przez zaniedbywanie.

3.4. Formy przemocy

Przemoc w rodzinie często może przybierać różne formy. Zazwyczaj przemoc psychiczna łączy się z przemocą fizyczną i łatwa jest do wykrycia i udowodnienia winy sprawcy przed sądem. Są jednak przypadki przemocy psychicznej, gdzie osoba, która dopuszcza się przemocy wobec członków rodziny, nie jest ani osobą chorą psychicznie ani uzależnioną od alkoholu czy innych substancji psychoaktywnych. W takich przypadkach proceder przemocy może być bardzo trudny do wykrycia i udzielenia stosownej pomocy osobie, wobec której istnieje podejrzenie, że takiej przemocy może doświadczać. Trzeba obserwować rodzinę, każdy sygnał należy analizować, pierwszym w kontakcie może być pracownik socjalny lub pedagog szkolny, jeżeli mamy na myśli dziecko.

a) Przemoc fizyczna - jest intencjonalnym zachowaniem powodującym uszkodzenie ciała lub niosącym takie ryzyko, np.: popychanie, szarpanie, ciągnięcie, szturchanie, klepanie, klapsy, ciągnięcie za uszy, włosy, szczypanie, kopanie, bicie ręką, pięścią, uderzenie w twarz, przypalanie papierosem, duszenie, krępowanie ruchów, itp. Przemoc fizyczna to wszelkiego rodzaju działania, zachowania wobec drugiej osoby (dziecka) powodujące nieprzypadkowe urazy, naruszanie nietykalności fizycznej itp¹.

Przemoc fizyczna określana jest jako każde nieprzypadkowe użycie siły fizycznej, są to zachowania, które wywołują u ofiary znaczny ból fizyczny bez względu na to, czy pozostają ślady na jej ciele czy nie. Obejmuje ona działania takie jak: popychanie, policzkowanie, uderzanie pięścią lub przedmiotami, rzucanie przedmiotami w ofiarę, kopanie, duszenie, ciągnięcie za włosy, drapanie, plucie, wykręcanie rąk, używanie broni lub noża, krępowanie, uwięzienie, uderzanie ofiarą o ściany, o podłogę, przypalanie, oparzenia wrzątkiem, itp.

Przemoc fizyczna są to wszelkie działania polegające na użyciu siły i prowadzące do naruszenia nietykalności cielesnej, nieprzypadkowych urazów, zranień, stłuczeń, złamań czy zasinień.

b) Przemoc psychiczna, określana także jako emocjonalna, to wszelkie zachowania sprawcy bądź powstrzymanie się od określonych zachowań, które prowadzą do zniszczenia u ofiary pozytywnego, konstruktywnego obrazu własnej osoby. Do takich zachowań należą: różnorodne formy werbalnej agresji i wrogości (obrażanie, wyzywanie, poniżanie, wyśmiewanie), straszenie, szantażowanie, terroryzowanie, upokarzanie, wzbudzanie poczucia winy, wymuszanie lojalności, oskarżanie, ciągle krytykowanie, ignorowanie, narzucanie własnych sądów, ograniczanie snu, pożywienia, zaspokajanie innych podstawowych potrzeb, nadmierne wymagania, nieposzanowanie prywatności, itp.

1 J. Jabłoński, J. Kusek, W. Hanuszewicz, "Przemoc i jej różnorodne formy" 2016r.

Przemoc psychiczna to umyślne działania wykorzystujące nie siłę fizyczną, lecz mechanizmy psychologiczne, powodujące zachwianie pozytywnego obrazu własnej osoby u ofiary, obniżenie u niej poczucia własnej wartości, pojawienie się stanów lękowych i nerwicowych².

c) Przemoc seksualna (wykorzystywanie seksualne), najczęściej spotykane określenie tego rodzaju przemocy jest następujące: wymuszenie pod presją fizyczną lub psychiczną do aktów seksualnych wbrew woli. Zachowania w obrębie nadużyć seksualnych obejmują formy z kontaktem fizycznym – stosunki seksualne, masturbacja przy użyciu ofiary, dotykanie, całowanie, lizanie intymnych miejsc ofiary, itp. oraz formy bez kontaktu fizycznego – obsceniczne rozmowy, ekshibicjonizm, oglądactwo, ekspozycja pornografii, jak też seksualny wyzysk dzieci (dziecięca pornografia, prostytutcja).

Przemoc seksualna polega na zmuszaniu osoby do aktywności seksualnej wbrew jej woli, kontynuowaniu aktywności seksualnej, gdy osoba nie jest w pełni świadoma, bez pytania o jej zgodę lub obawia się odmówić. Przymus może polegać na bezpośrednim użyciu siły fizycznej, ale także na groźbach użycia siły lub emocjonalnym szantażu. Przemoc seksualna współwystępuje z fizycznym i psychicznym znęcaniem się³.

d) Przemoc ekonomiczna - jest to naruszenie własności. Przemoc ekonomiczna wiąże się z celowym niszczeniem czyjejś własności, pozbawianiem środków lub stwarzaniem warunków, w których nie są zaspokajane niezbędne dla przeżycia potrzeby, np. niszczenie rzeczy, włamanie do zamkniętego osobistego pomieszczenia, kradzież, używanie rzeczy bez pozwolenia, zabieranie pieniędzy, przeglądanie dokumentów, korespondencji, dysponowanie czyjąś własnością, zaciąganie pożyczek będąc we wspólnocie majątkowej małżeńskiej, sprzedawanie osobistych lub wspólnych rzeczy bez uzgodnienia, zmuszanie do spłacania długów, itp⁴.

e) Zaniedbanie - jest to naruszenie obowiązku do opieki ze strony osób bliskich. Jest formą przemocy ekonomicznej i oznacza np.: nie dawanie środków na utrzymanie, pozbawianie jedzenia, ubrania, schronienia, brak pomocy w chorobie, nie udzielenie pomocy, uniemożliwianie dostępu do miejsc zaspokojenia podstawowych potrzeb: mieszkania, kuchni, łazienki, łóżka, itp.

Zaniedbywanie – pomijanie, niezaspokajanie podstawowych potrzeb egzystencjalnych ofiary, która nie jest w stanie sama o siebie zadbać oraz świadome nieudzielanie pomocy w sytuacjach trudnych, w potrzebie. Przejawia się w niedostarczaniu odpowiedniej ilości pożywienia, braku dbałości o higienę, niezapewnieniu odpowiedniego ubioru, w braku dbałości o zdrowie, itp.

2 Z. Lew-Starowicz „Przemoc seksualna” W-wa 1992r.

3 Z. Lew-Starowicz „Przemoc seksualna” W-wa 1992r.

4 I. Pospiszyl „Razem przeciw przemocy” W-wa 1999

Wielu z nas zakłada, że stanowimy społeczeństwo cywilizowane, w którym fakt przemocy w rodzinie to problem społeczny, dotyczący tylko grup społecznych głęboko dotkniętych patologią. Jednak coraz częściej przemoc występuje w rodzinach zamożnych jednak w zupełnie innych formach np.: zaniedbanie. Problem przemocy to proces długotrwały - zależy od rodzaju, formy oraz czasu jak długo trwa.

Te podstawowe rodzaje przemocy są najczęściej wymieniane w literaturze przedmiotu. Jednak niektórzy autorzy oprócz przedstawienia najbardziej popularnego rozróżnienia rodzajów przemocy, przedstawiają także dodatkowe rzadziej występujące.

E. Jarosz opierając się na literaturze⁵ wymienia następujące formy przemocy: „zespół Munchausena (wymyślanie, wmawianie, a czasami prowokowanie u dziecka choroby i jej objawów wraz z konsekwencjami takiej sytuacji), zatrucie (np. solą, pieprzem, substancjami chemicznymi, itp.), przemoc instytucjonalna, przemoc strukturalna, wyzysk ekonomiczny, życie w niestabilnych lub niebezpiecznych warunkach środowiskowych, podawanie i zachęcanie do używania środków odurzających, modelowanie negatywnymi lub ograniczonymi wzorami, kulturowymi nieprzychylności i uprzedzenia kulturowe, rasowe czy tzw. przemoc pośrednia.”

W rodzajach przemocy znajduje się szeroka gama zachowań, które w jakimś stopniu krzywdzą ofiarę. Zachowania te są bardzo różne - począwszy od wyzwisk i przepychanek, kończąc na okrutnym pobiciu czy gwałcie. Stopień nasilenia tych zachowań jest różny, ale żadne z nich nie mija bez echa i pozostawia określone skutki, z którymi borykać musi się ofiara.

3.5. Przyczyny i skutki przemocy

W codziennym życiu mówimy często, że: „nic nie dzieje się bez przyczyny”, również w świecie naukowym badacze zawsze dociekają przyczyny badanego zjawiska. Tak, jak w całym naszym życiu każde zachowanie ma swoją przyczynę i skutek, tak i swoje przyczyny i skutki mają wszystkie rodzaje przemocy. Zbigniew Lew – Starowicz wśród przyczyn przemocy wymienia 3 główne czynniki: biologiczne, psychologiczne i kulturowe.

Czynniki biologiczne, które mogą mieć wpływ na agresję sprawcy to m.in.: wysoki poziom hormonu testosteronu, zaburzenia hormonalne (np. podwyższony poziom kortyzonu, a obniżony prolaktyny), zaburzenia w ośrodkowym układzie nerwowym, zaburzenia chromosomowe, a także zmiany w układzie limfatycznym i w płatach skroniowych.

Do czynników psychologicznych, które sprzyjają rozwojowi przemocy, najczęściej zaliczane są: negatywne doświadczenia z okresu dzieciństwa, cechy osobowości agresywnej – impulsywnej, stresy, jak, np.

5 Ewa Jarosz *Diagnoza psychopedagogiczna podstawowe problemy i rozwiązania* Wyd. Żak. 2012r.

przeżywanie agresji między rodzicami, odrzucanie w roli partnera seksualnego, nieudane relacje małżeńskie, alkohol, cechy dewiacyjne, cechy wrogości, lęki, zagrożenia.

Omawiając *czynniki kulturowe* Z. Lew-Starowicz odnosi się do wielu badań. W tych czynnikach wskazuje, np. na fakt, że przemoc najbardziej rozpowszechniona jest w kulturach zdominowanych przez mężczyzn. Bardzo istotne znaczenie ma także negatywne oddziaływanie telewizji. Autor twierdzi, iż „przemoc płynąca z ekranów TV rodzi przemoc, potęguje też wyuczone wzorce zachowań agresywnych, powiela tradycyjne stereotypy płci⁶.”

Oprócz tych trzech głównych czynników, przyczyniających się do aktów przemocy, Z. Lew-Starowicz wymienia także czynniki rozwojowe oraz czynniki indywidualne i rodzinne. „Z czynników rozwojowych do najważniejszych zalicza się poziom ekonomiczny i społeczną izolację.” Czynniki indywidualne i rodzinne, zwane również osobowościowymi, zawierają w sobie m.in.: różne zaburzenia osobowości, narkomanię, alkoholizm, trudności w zaspokajaniu potrzeb seksualnych, a także niedojrzałość, patologię postaw rodzicielskich, konflikty małżeńskie, itp.

Przyczyny przemocy są zatem bardzo różne, tkwią nie tylko w samym człowieku, mogą też zależeć od środowiska, w którym żyje bądź od jego relacji z innymi ludźmi. Wszelkie przyczyny przemocy są ściśle powiązane z jej skutkami. Bez przyczyny nie byłoby bowiem skutków, które przemoc powoduje.

Bezpośrednimi skutkami przemocy, które I. Pospiszyl nazywa objawami przemocy, są skutki najszybciej zauważalne, choć niekoniecznie łatwe do zauważenia. Każdy rodzaj przemocy pozostawia po sobie inny rodzaj objawów⁷.

Objawy fizyczne to m.in.: „sińce i obrzęki na twarzy, ramionach, klatce piersiowej, plecach, pod pachami, po wewnętrznej stronie ud i ramion; otarcia naskórka po wewnętrznych stronach kończyn, pod pachami, na żebrach i plecach; krwawe pręgi i regularne przebarwienia skóry na plecach, pośladkach, nogach, stopach, dłoniach, krwawe plamy na bieliźnie; nietypowe ślady po oparzeniach; rany cięte i klute szczególnie w okolicach innych niż stopy i dłonie; blizny na ciele; widoczna trudność w chodzeniu lub siadaniu; otwarte rany w nietypowych miejscach; częste złamania kości; ospałość, apatia, brak koncentracji; reakcje regresyjne; reakcje kompulsywne; skarżenie się na częste bóle głowy lub brzucha; konieczność częstego korzystania z ubikacji.”

Do objawów emocjonalnych zaliczane są: „wzrost napięcia emocjonalnego; wzmożona czujność, niezdolność do rozluźnienia; wzrost lęku, niepokoju; brak żywej reakcji w sytuacjach emotogennych (skaleczenie, bolesny zabieg medyczny); niska samoocena; poczucie odrzucenia; wycofanie, skłonność do izolacji; chroniczny smutek, depresja; wzrost natręctw, tików, przyruchów, itp.; zmienność nastroju; problemy w rozwoju poczucia własnej tożsamości.”

⁶ Z. Lew-Starowicz „Przemoc seksualna” W-wa 1992r.

⁷ Pospiszyl I., Przemoc w rodzinie, WSiP, Warszawa 1994.

Objawy społeczne według I. Pospiszyl są następujące: „nieufność wobec innych; nieumiejętność nawiązywania kontaktu, podtrzymania więzi, pozyskania przyjaciół; wrogość; wzrost irytacji w przypadku różnych trudności, niekontrolowane wybuchy złości; wyuczona bezradność, nieumiejętność radzenia sobie z codziennymi zadaniami; spadek poczucia kompetencji. W przypadku dzieci objawami takimi są m.in.: bójki z innymi dziećmi; zobojętnienie na karę; brak dystansu wobec dorosłych; uzależnienie od agresora; ucieczki z domu; bezinteresowne niszczenie przedmiotów, itp.⁸”

I. Pospiszyl dodaje także, że krzywdzone dziecko bardzo często, kiedy zacznie dorastać, sięga po alkohol lub dokonuje kradzieży.

O skutkach przemocy seksualnej mówi także Z. Lew-Starowicz. Przedstawił w swojej publikacji, opracowany przez wielu badaczy, rejestr możliwych zachowań dziecka wiążących się z przemocą seksualną. „Należą do nich: zaburzenia snu, koszmary i lęki nocne; niezrozumiałe pojawianie się dolegliwości somatycznych; lęki, strach, fobie; izolowanie się dziecka; zachowania regresywne; problemy z nauką; konflikty w szkole; depresja, przygnębienie, smutek; nieoczekiwane, nagłe zainteresowanie się seksem⁹.” Przemoc seksualna w późniejszym życiu ofiar może według Z. Lew-Starowicza wiązać się patologią rodzinną, problemami w życiu uczuciowym, seksualnym, rodzinnym i społecznym.

Wśród skutków przemocy I. Pospiszyl¹⁰ wymienia także skutki długotrwałe, które są o wiele trudniejsze do zaleczenia, czasami pozostające na bardzo długo w psychice ofiary. Należą do nich: mechanizm błędnego koła, uraz psychiczny, psychologiczna reakcja na uraz, stres pourazowy, bezradność wyuczona, efekt „psychologicznej pułapki”, i tzw. „syndrom sztokholmski”.

Skutki długotrwałe powodują największe spustoszenie w psychice człowieka, dlatego należą do najgorszych skutków przemocy. Nie oznacza to jednak, że skutki wymienione wcześniej, nazywane też objawami, są mniej ważne. Są one bardzo istotne, zwłaszcza w rozpoznawaniu, że dzieje się coś złego. Dzięki znajomości tych objawów można zapobiegać kolejnemu złu. Rozpoznane skutki przemocy mogą doprowadzić do zlokalizowania jej przyczyn i dzięki temu, przyczynić się do przerwania błędnego koła.

Przemoc w rodzinie jest zjawiskiem różnie rozumianym przez społeczeństwo. Jednak w małych miejscowościach, wsiach traktuje się przemoc w rodzinie jako tradycję, zachowanie przyzwolone dla głowy rodziny przeważnie mężczyzny, kłótnię małżeńską. W obecnych czasach pracownik socjalny, pedagog przedstawiciele służby zdrowia mają wiele możliwości, aby zapobiegać wszelkim zjawiskom przemocy w rodzinie. Działalność Zespołów Interdyscyplinarnych na terenie gmin jest obowiązkiem, członkowie zespołów powołanych przez miasta i gminy mieli możliwość uczestnictwa w wielu szkoleniach organizowanych o tematyce przemocy. Pomoc społeczna, pracownicy socjalni są osobami pierwszego kontaktu to przeważnie do instytucji pomocy społecznej Ośrodków Pomocy Społecznej docierają sygnały o nieprawidłowościach

8 Pospiszyl I., *Przemoc w rodzinie*, WSiP, Warszawa 1994.

9 Z. Lew-Starowicz „*Przemoc seksualna*” W-wa 1992r.

10 Pospiszyl I., *Przemoc w rodzinie*, WSiP, Warszawa 1994.

w funkcjonowaniu rodziny, policja poprzez współpracę pracownika socjalnego z dzielnicowym otrzymuje informację o sytuacjach niepokojących w rodzinie. Znieczulica ludzka, sąsiedzka jest o wiele mniejsza poprzez kampanie społecznościowe, które były prezentowane w telewizji, radiu oraz programy profilaktyczne realizowane na terenie szkół.

4. Diagnoza zjawiska przemocy w rodzinie w Gminie Sztutowo

Rodzina winna być opoką, schronieniem i wzorem. Zwłaszcza dla jej najmłodszych członków, którzy z własnego domu rodzinnego wynoszą wzorce na swoje dalsze życie. Dzieci w takich sytuacjach cierpią najbardziej. Nie tylko dlatego, że same są często ofiarami przemocy, ale także dlatego, że przemoc której doświadczyły lub widziały, zostawia w ich psychice trwałe ślady. Najczęściej dzieje się tak, że osoby, które w dzieciństwie były ofiarami przemocy, w swym dorosłym życiu są jej sprawcami. Nierzadko bardziej bezwzględny od swych poprzedników¹¹.

Wiadomo, bowiem nie od dziś, że przemoc rodzi przemoc. I ktoś, kto doznał przemocy, będzie chciał ją kiedyś zwrócić. Dlatego przemoc jest w życiu człowieka bardzo negatywnym zjawiskiem. Należy ją zwalczać w zarodku i zapobiegać jej rozprzestrzenianiu się, bo może przybrać rozmiary epidemii, z którą społeczeństwo będzie mieć duże problemy. Takim zarodkiem jest właśnie rodzina. Pierwsze środowisko, w jakim dziecko przebywa, w którym zdobywa pierwsze umiejętności, i z którego wynosi najważniejsze wzory i wartości. Zwłaszcza, że w ostatnich latach przemoc w rodzinie zatacza coraz szersze kręgi. Przemoc w czterech ścianach domu przestała być też tematem tabu, zaczęto o niej głośno mówić, co jest pierwszym krokiem ku temu, by podjąć z nią walkę. Nie można przecież walczyć z wrogiem, którego nie widać. Wróg ten jednak istnieje, o czym przekonują nas coraz częściej publikowane raporty, które ukazują przerażający ogrom tego zjawiska. Przemoc w rodzinach jest obecna i należy ją zwalczać nie tylko dla dobra ofiar tej przemocy, ale także dla dobra całego społeczeństwa¹².

4.1. Dane statystyczne dotyczące zjawiska przemocy w rodzinie w Gminie Sztutowo w latach 2020-2022

Instytucjami uprawnionymi do wszczęcia procedury „Niebieskie Karty” są przedstawiciele następujących instytucji:

- policja,
- jednostki organizacyjne pomocy społecznej (np. pracownik socjalny),
- komisja rozwiązywania problemów alkoholowych,
- oświata (np. pedagog szkolny),
- ochrona zdrowia (np. pielęgniarka środowiskowa, lekarz).

¹¹ I. Pospiszyl „Razem przeciw przemocy” W-wa 1999r

¹² I. Pospiszyl „Razem przeciw przemocy” W-wa 1999r.

Procedurę „Niebieskie Karty” wszczyna przedstawiciel jednej z ww. instytucji, który jako pierwszy uzyskał informację lub podejrzewa, że w danej rodzinie może występować zjawisko przemocy domowej. Przedstawiciel jednej z ww. służb, który powziął informację o przemocy w rodzinie przeprowadza rozmowę z osobą, wobec której istnieje podejrzenie, że może być ofiarą przemocy w rodzinie i wypełnia formularz „Niebieskie Karty” część A a następnie wręcza formularz „Niebieskie Karty” część B, który jest pouczeniem dla osób dotkniętych przemocą. Wszystkie sporządzone „Niebieskie Karty” część A (niezależnie od tego czy zostały sporządzone przez oświatę, służbę zdrowia, czy policję), zostają niezwłocznie, nie później niż w terminie 7 dni przekazane do Przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego w Sztutowie.

Przewodniczący Zespołu Interdyscyplinarnego w Sztutowie zapoznaje się z treścią otrzymanej karty część – A i w ciągu 3 dni rozpoczyna procedurę poprzez powołanie grupy roboczej. Zwołuje posiedzenie grupy roboczej, uzgadniając z wszystkimi zainteresowanymi stronami dogodny termin do spotkania. Podczas posiedzenia grupy roboczej, jej przedstawiciele przeprowadzają rozmowę, z osobą wobec, której istnieje podejrzenie, że doświadcza przemocy w rodzinie i sporządzają formularz „Niebieskie Karty” część – C, a z osobą wobec której istnieje podejrzenie, że stosuje przemoc w rodzinie wypełniają formularz „Niebieskie Karty” część – D.

Osoba, wobec której istnieje podejrzenie, że doświadcza przemocy w rodzinie wspólnie z członkami grupy roboczej ustala plan pomocy oraz plan bezpieczeństwa na wypadek wystąpienia kolejnego aktu przemocy, szczegółowe informacje o instytucjach, w których również może uzyskać pomoc, ma możliwość skorzystania z pomocy psychologa lub radcy prawnego, jest informowana wyczerpująco o możliwościach terapeutycznych w przypadku występującego współzależnienia lub możliwości skorzystania z grupy wsparcia dla osób doświadczających przemocy. Na terenie Powiatu Nowodworskiego, w którego skład wchodzi Gmina Sztutowo, jest realizowana szeroka oferta dla rodziny tj.: dla ofiar oraz dla sprawcy w Powiatowym Ośrodku Interwencji Kryzysowej w Nowym Dworze Gdańskim ul. Warszawska 28A, który realizuje Program Korekcyjno - Edukacyjnego dla sprawców Przemocy. POIK prowadzi działania mające na celu zapewnienie schronienia osobom doznającym przemocy w rodzinie oraz umożliwia uzyskanie kompleksowej pomocy w tym prawnej. Zapewnienie schronienia osobom doznającym przemocy w rodzinie, które nie mogą pozostać w swoim miejscu zamieszkania realizowane jest poprzez udostępnienie całodobowego schronienia w hostelu (4 miejsca). Okres pobytu w hostelu wynosi do 72 godzin. Ostatecznej kwalifikacji dokonuje Dyrektor Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie.

Grupa robocza informuje o zasadach prowadzenia procedury „Niebieskie Karty”, o zasadach przeprowadzania comiesięcznych monitoringów w środowisku oraz zasadach i możliwościach zakończenia procedury „Niebieskie Karty”.

Zakończenie procedury „Niebieskie Karty” może nastąpić w przypadku ustania przemocy w rodzinie w sposób trwały oraz po zrealizowaniu indywidualnego planu pomocy.

Decyzja o zakończeniu procedury zostaje podjęta wspólnie przez wszystkich członków Zespołu Interdyscyplinarnego. O zakończeniu procedury Niebieskiej Karty nie jest informowany sprawca przemocy.

Poniżej przedstawione zostały dane statystyczne dotyczące procedur „Niebieskie karty” prowadzonych w Gminie Sztutowo w latach 2020- 2022.

Tabela 1. Liczba wszczętych procedur „Niebieskie karty” w Gminie Sztutowo w latach 2020-2022

		2020	2021	2022
Liczba prowadzonych procedur „Niebieskie karty”		15	17	17
w tym:				
Wszczętych w latach ubiegłych		8	13	7
Wszczętych w danym roku		7	4	10
w tym sporządzone przez	Pomoc społeczną	0	1	4
	Policję	13	15	3
	Oświatę	1	1	3
	Służbę zdrowia	0	0	0
	GKRPA	1	0	0
Liczba sporządzonych Niebieskich Kart C		8	10	9
Liczba sporządzonych Niebieskich Kart D		6	11	8
Liczba sprawców przemocy, którzy osobiście stawili się na wezwanie przewodniczącego ZI		7	11	8
Liczba przypadków odebrania dziecka z rodziny przez pracownika socjalnego wykonującego obowiązki służbowe (art. 12a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie)		0	0	0
Lista zakończonych przez ZI/GR procedur "Niebieskie karty"		2	10	11
w tym na skutek:	ustania przemocy w rodzinie	2	3	3
	braku zasadności prowadzenia działań	0	7	8

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań resortowych GOPS w Sztutowie

Tabela 2. Liczba rodzin w Gminie Sztutowo, w których w latach 2020-2022 wszczęto procedurę NK po raz kolejny, tj. po wcześniej zakończonej procedurze

	2020	2021	2022
Liczba rodzin, w których wszczęto procedur NK po raz kolejny, tj. po wcześniej zakończonej procedurze	1	2	2

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań resortowych GOPS w Sztutowie

Tabela 3. Liczba posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego oraz grup roboczych w Gminie Sztutowo w latach 2020-2022

	2020	2021	2022
Liczba posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego	4	4	4
Liczba posiedzeń grup roboczych	19	13	15

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań resortowych GOPS w Sztutowie

Tabela 4. Liczba osób stosujących przemoc w rodzinie z odziałem na płeć w Gminie Sztutowo w latach 2020 - 2022

	2020	2021	2022
Osoby stosujące przemoc w rodzinie, w NK wszczętych w danym roku	7	4	10
Kobiety, w tym:	1	0	1
Kobiety w wieku do 60 lat	1	0	1
Kobiety w wieku powyżej 60 lat	0	0	0
Mężczyźni, w tym:	6	4	9
Mężczyźni w wieku do 60 lat	4	2	6
Mężczyźni w wieku powyżej 60 lat	2	2	3
Dzieci (do 18 r.ż.)	0	0	0

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań resortowych GOPS w Sztutowie

Tabela 5. Liczba osób doznających przemocy w rodzinie z odziałem na płeć w Gminie Sztutowo w latach 2020 - 2022

	2020	2021	2022
Osoby doznające przemocy w rodzinie, w NK wszczętych w danym roku	13	9	19
Kobiety, w tym:	6	4	7
Kobiety w wieku do 60 lat	3	2	4
Kobiety w wieku powyżej 60 lat	3	2	3
Mężczyźni, w tym:	1	1	0
Mężczyźni w wieku do 60 lat	0	0	0
Mężczyźni w wieku powyżej 60 lat	1	1	0
Dzieci (do 18 r.ż.)	6	2	12

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań resortowych GOPS w Sztutowie

Tabela 6. Liczba zawiadomień wysłanych do Prokuratury Rejonowej w Malborku dot. popełnienia czynu z art. 207 Kodeksu karnego. w Gminie Sztutowo w latach 2020-2022

	2020	2021	2022
Liczba zawiadomień o możliwości popełnienia przestępstwa z art. 270 k.k.	3	0	6
Liczba osób skazanych za przestępstwo z art. 207 k.k.	2	0	1
Liczba umorzonych postępowań pod kątem popełnionego czynu z art. 207 k.k. z uwagi na brak znamion czynu zabronionego	0	0	1
Liczba umorzonych postępowań pod kątem popełnionego czynu z art. 207 k.k. z uwagi na brak podstaw do prowadzenia dochodzenia	1	0	2
Liczba trwających postępowań pod kątem popełnionego czynu z art. 207 k.k.	0	0	2

Źródło: opracowanie własne GOPS w Sztutowie

Tabela 7. Liczba osób w rodzinie dotkniętych poszczególnymi formami przemocy w rodzinie w Gminie Sztutowo w latach 2020-2022

Forma przemocy	Liczba osób w poszczególnych latach, w NK wszczętych w danym roku		
	2020	2021	2022
Przemoc fizyczna	7	7	5
Przemoc psychiczna / emocjonalna	8	7	10
Przemoc seksualna	1	0	2
Przemoc ekonomiczna	0	1	0
Zaniedbanie (dzieci)	0	0	0

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań resortowych GOPS w Sztutowie

Ze statystyk policyjnych wynika, że na terenie Gminy Sztutowo przeprowadzona została na przestrzeni lat następująca liczba interwencji domowych:

- 2020 r. - 93,
- 2021 r. - 78,
- 2022 r. – 65.

Osoby stosujące podejrzane o stosowanie przemocy, co do których istnieje przypuszczenie, że nadużywają alkoholu kieruje się do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, która podejmuje działania według kompetencji. W 2022 roku, na 17 rodzin, w których prowadzona była procedura „Niebieskiej karty” w 14 przypadkach z problemem przemocy współistniał problem alkoholowy. W roku 2021 na 17 prowadzonych procedur, problem alkoholowy istniał w 12 przypadkach, a w roku 2020 na 15 prowadzonych procedur, problem alkoholowy istniał w 11 przypadkach.

5. Adresaci realizacji programu

Miejscem realizacji programu jest obszar Gminy Sztutowo. Program adresowany jest do rodzin i osób, które ze względu na przemoc w rodzinie wymagają wsparcia społecznego, osób stosujących przemoc w rodzinie, świadków przemocy w rodzinie, osób zagrożonych przemocą, dzieci i młodzieży, przedstawicieli instytucji, organizacji i służb zobowiązanych do udzielania pomocy w sytuacji przemocy, społeczności lokalnej.

6. Realizatorzy programu i czas realizacji

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie Gminie Sztutowo na lata 2023 - 2026 będzie realizowany przez instytucje zobligowane do działań z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie:

- a) Zespół Interdyscyplinarny w Sztutowie - ul. Gdańska 55,
- b) Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sztutowie - ul. Gdańska 55,
- c) Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Sztutowie - ul. Gdańska 55,
- d) placówki oświatowo-wychowawcze oraz placówki nauczania i wychowywania z terenu Gminy Sztutowo, ul. Szkolna 13 oraz ul. Zalewowa 10.
- e) Przychodnie Zdrowia w Gminie Sztutowo: ul. Kanałowa 7 w Sztutowie oraz ul. Rybacka 41 w Kątach Rybackich,
- f) Komendę Powiatową Policji w Nowym Dworze Gdańskim - ul. T. Kościuszki 10,
- g) Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Nowym Dworze Gdańskim - ul. Warszawska 28A,
- h) Sąd Rejonowy w Malborku - ul. Poczty Gdańskiej 19,
- i) Prokuraturę Rejonową w Malborku - ul. Pl. Słowiański 6,
- j) organizacje pozarządowe,
- k) świetlice opiekuńczo-wychowawcze na terenie Gminy Sztutowo: w Sztutowie, w Kątach Rybackich, w Grochowie Trzecim oraz w Łaszce.

ROZDZIAŁ II. CZĘŚĆ PROGRAMOWA

1. Opis problemu

Działania profilaktyczne na terenie Gminy Sztutowo powinny odnosić się do następujących zadań, tj.:

1. Działania profilaktyczne na terenie Gminy powinny mieć charakter długofalowy i różnorodny. Nie powinny się one ograniczać jedynie do środowiska szkoły – uczniów

i nauczycieli, ponieważ przyniosą wtedy znacznie mniejsze efekty, konieczny jest szeroki udział wszelkich instytucji z terenu całej gminy.

2. Istotne jest kontynuowanie prowadzonych działań profilaktycznych i edukacyjnych na terenie Gminy Sztutowo, które obejmują wszystkie grupy mieszkańców. Należy podkreślić, że skuteczne rozwiązywanie problemu przemocy domowej zależy nie tylko od podmiotów i instytucji, które działają w tym zakresie, lecz także od społeczności lokalnej. Planowane działania powinny polegać przede wszystkim na dostarczaniu informacji o możliwych formach poszukiwania pomocy oraz funkcjonujących w tym zakresie instytucji.

3. Należy prowadzić działania edukacyjne, których celem jest upowszechnianie wiedzy odnośnie problemu przemocy, w tym jej form oraz sposobów radzenia sobie z problemem.

4. Rekomenduje się zwracanie szczególnej uwagi na wsparcie kadry pracującej w instytucjach pomocowych, szczególnie w zakresie rozwijania ich kompetencji i umiejętności w zakresie nowoczesnych form pomocy pracy z rodzinami borykającymi się z problemem przemocy. Profesjonalna pomoc pomoże zmniejszyć skutki związane z występowaniem przemocy w rodzinie na poziomie rodziny, jak i społeczności lokalnej.

5. Rekomenduje się kampanie społeczne zachęcające do reagowania na przemoc oraz nawiązanie współpracy ze służbą zdrowia w celu usprawnienia procedury „Niebieskiej Karty”.

6. Rekomenduje się przeprowadzanie warsztatów lub akcji informacyjnych skierowanych do rodziców, które mogłyby uświadomić różnice między przemocą a konfliktem rodzinnym oraz nauczyć rozpoznawać sygnały świadczące o występowaniu przemocy w rodzinie.

7. Rekomenduje się przeprowadzenie szkoleń dla rodziców, które obejmowałyby następujące zagadnienia: organizacja czasu, podział obowiązków, rozwój emocjonalny dziecka oraz sposoby skutecznej komunikacji. Efektem tych działań będzie wzmocnienie więzi rodzinnych.

8. Rekomenduje się warsztaty dla dzieci i młodzieży w ramach przeciwdziałania przemocy, agresji oraz rozwiązywaniu konfliktów między uczniami, działania edukacyjne zwiększające świadomość problematyki zagrożeń cyfrowych.

9. Jednym z kluczowych elementów gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie jest Zespół Interdyscyplinarny w Sztutowie, którego obsługę organizacyjno – techniczną zapewnia Gminny Ośrodek

Pomocy Społecznej w Sztutowie. W pracy na rzecz rodzin doświadczających przemocy w rodzinie pracownicy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sztutowie współpracują z instytucjami i służbami takimi jak: policja, prokuratura, Sąd Rejonowy, kuratorzy, ochrona zdrowia, oświata, organizacje pozarządowe oraz kościoł i inne organizacje wyznaniowe.

10. Rodziny borykające się z problemem przemocy w rodzinie mogą otrzymać wsparcie w instytucjach i organizacjach działających na rzecz osób dotkniętych przemocą w rodzinie lub wspierające taką działalność obejmujące zasięgiem działania Gminę Sztutowo.

NAZWA JEDNOSTKI	ADRES JEDNOSTKI
Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sztutowie Zespół Interdyscyplinarny w Sztutowie	ul. Gdańska 55 82-110 Sztutowo tel. 55 506 56 40 e-mail: gops@gops-sztutowo.pl e-mail: zi-sztutowo@gops-sztutowo.pl
Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Nowym Dworze Gdańskim	ul. Warszawska 28A 82-100 Nowy Dwór Gdański tel. 55 246 81 75, 55 246 82 05 e-mail: pcpr@nowydworgdanski.pl emial: sekretariat@pcprndg.pl
Powiatowy Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Nowym Dworze Gdańskim	ul. Warszawska 52 82-100 Nowy Dwór Gdański tel. 055 261 73 04, e-mail: poik@nowydworgdanski.pl
Komenda Powiatowa Policji w Nowym Dworze Gdańskim	ul. Kościuszki 10 82-100 Nowy Dwór Gdański tel. 47 74 39 272, 47 74 39 273, 47 74 39 222 e-mail: komenda.ndg@gd.policja.gov.pl
Posterunek Policji w Sztutowie	ul. Gdańska 55 82-110 Sztutowo tel. 571 335 229, 47 74 39 461
Sąd Rejonowy w Malborku Wydział Rodzinny i Nieletnich	ul. Poczty Gdańskiej 19 82-200 Malbork tel 55 647 37 01 e-mail: srmalbork@malbork.sr.gov.pl
Prokuratura Rejonowa w Malborku	ul. Pl. Słowiański 6 82-200 Malbork tel. 55 272 24 94 e-mail: malbork@gdansk.pl/gov.pl
Kuratorska Służba Sądowa	ul. Warszawska 28 82-100 Nowy Dwór Gdański tel 55 261 09 92
Przychodnia Sztutowo	ul. Kanałowa 7

	82-110 Sztutowo tel. 55 646 03 60
NZOZ „Lekarz domowy: Przychodnia w Kątach Rybackich	ul. Rybacka 41 Kąty Rybackie 82-110 Sztutowo tel. 55 247 91 63
Szkoła Podstawowa w Sztutowie Pedagog, psycholog	ul. Szkolna 13 82-110 Sztutowo tel. 55 247 83 42 e-mail: sekretariat@szkolasztutowo.pl
Przedszkole w Sztutowie	ul. Zalewowa 10 82-110 Sztutowo tel 55 247 83 35 e-mail: kontakt@przedszkolesztutowo.pl
Poradnia psychologiczno – pedagogiczna Nowy Dwór Gdański	ul. 3-go Maja 6 82-100 Nowy Dwór Gdański tel. 55 247 22 82 e-mail: poradnia@nowydworgdanski.pl
Ośrodek Uzależnień i Współzależnień w Nowym Dworze Gdańskim	ul. H. Sienkiewicza 17 82-100 Nowy Dwór Gdański tel.695-175-029
Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Sztutowie	ul. Gdańska 55 82-110 Sztutowo tel. 55 247 81 51
Punkt Konsultacyjny w Kątach Rybackich	ul. Rybacka 41, Kąty Rybackie, 82-110 Sztutowo tel. 509 409 756
Świetlica opiekuńczo-wychowawcza w Sztutowie	ul. Szkolna 13, 82-110 Sztutowo tel 55 247 84 14
Świetlica opiekuńczo-wychowawcza w Kątach Rybackich	ul. Rybacka 41, Kąty Rybackie, 82-110 Sztutowo tel 55 261 77 55
Świetlica opiekuńczo-wychowawcza w Grochowie Trzecim	Grochowo Trzecie 1/1, 82-110 Sztutowo tel 55 273 25 68
Świetlica opiekuńczo-wychowawcza w Łaszce	Łaszka 17/5, 82-100 Sztutowo tel. 55 273 25 14
Parafia Rzymsko – Katolicka pod wezwaniem Św. Wojciecha w Sztutowie	ul. Gdańska 25A 82-110 Sztutowo tel. 55 247 82 16
Parafia Rzymsko – Katolicka pod wezwaniem Św. Marka Ewangelisty w Kątach Rybackich	ul. Morska 12 Kąty Rybackie 82-110 Sztutowo tel. 55 247 87 29
Niebieska Linia - ogólnopolska linia	22 668-70-00 (Poradnia Telefoniczna "Niebieskiej Linii")

2. Założenia programowe

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Program Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Sztutowo na lata 2023-2026 jest dokumentem opracowanym wytycznych *Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na podstawie uchwały nr 183 Rady Ministrów z dnia 21.12.2021 r.* Głównym założeniem jest kompleksowość i interdyscyplinarność działań ujętych w ramy sprawnie funkcjonującego systemu ukierunkowanego na wsparcie i ochronę osób doświadczających przemocy, edukację i pomoc w korygowaniu zachowań osób stosujących przemoc w rodzinie; edukację kadr instytucji zaangażowanych w przeciwdziałanie przemocy w rodzinie oraz szeroko ujętą edukację społeczeństwa. Podstawą działań systemowych są założenia, iż: przemoc w rodzinie jest przestępstwem ściganym z urzędu, najważniejsze jest bezpieczeństwo osoby dotkniętej przemocą i zatrzymanie przemocy, bez tego pomoc jest zazwyczaj nieskuteczna, za przemoc zawsze odpowiedzialna jest osoba stosująca przemoc, zrozumiałe są wahania i niekonsekwencje w zachowaniu i decyzjach osób dotkniętych przemocą, bowiem jest to jeden z objawów doznawanych urazów oraz konsekwencja bycia osobą dotkniętą przemocą w rodzinie. Przemoc w rodzinie należy rozpatrywać z wielu perspektyw w szczególności psychologicznej, prawnej, ekonomicznej, społecznej i moralnej. Z tego względu przeciwdziałanie przemocy w rodzinie wymaga wieloaspektowego podejścia, a przede wszystkim systemowego, z zaangażowaniem wszystkich podmiotów zajmujących się bezpośrednio czy też pośrednio tym problemem. Pojedyncza instytucja nie jest sama w stanie skutecznie rozwiązywać problemu przemocy w rodzinie. Nieodzowna jest interdyscyplinarność pracy w tym zakresie poprzez ścisłą współpracę, łączenie działań, przepływ informacji, określenie wspólnego celu oraz przewidywanie efektów. Interdyscyplinarność jest podstawą skuteczności w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Aby skutecznie przeciwdziałać przemocy domowej niezbędna jest kompleksowość podejmowanych działań. Efektywność zapewni długofalowy system edukacji skierowany zarówno do grup zawodowych udzielających wsparcia, podejmujących interwencje i mających kontakt z osobami dotkniętymi przemocą jak również edukacja społeczna, mająca na celu przede wszystkim odkłamanie mitów i stereotypów, a także zmianę obyczajów i postaw sprzyjających i usprawiedliwiających przemoc w rodzinie. Wzrost świadomości społecznej przyczyni się do zapobiegania przemocy, umożliwi szybsze reagowanie a także spowoduje, że osoby stosujące przemoc będą odczuwać brak akceptacji dla swoich działań, co znacznie zwiększy skuteczność w jej zapobieganiu oraz łagodzeniu jej następstw.

3. Kierunki i cele programu

CELE:

1. Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie, ochrona osób dotkniętych przemocą w rodzinie oraz zwiększenie dostępności i skuteczności profesjonalnej pomocy.
2. Skuteczne przeciwdziałanie przemocy w rodzinie poprzez wzmacnianie systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Zmniejszanie negatywnych następstw dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie.
3. Edukacja społeczna i promocja działań na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie w Gminie Sztutowie.
4. Zapewnienie interdyscyplinarnych szkoleń dla służb zajmujących się problemem przemocy.
5. Zapobieganie stosowaniu przemocy poprzez oddziaływania psychologiczno - terapeutyczne, zajęcia warsztatowe na osoby stosujące przemoc w rodzinie.

Program zakłada następujące kierunki działań:

1. Dążenia do opracowania pełnej diagnozy zjawiska przemocy na terenie Gminy Sztutowo przez Gminny Zespół Interdyscyplinarny w Sztutowo poprzez analizę sprawozdań z instytucji świadczących pomoc w zakresie przemocy w rodzinie.
2. Tworzenie strategii interwencyjnych dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie.
3. Budowanie systemu wsparcia dla osób uwikłanych w sytuację przemocy w rodzinie.
4. Kształtowanie właściwych postaw w społeczności lokalnej wolnych od przemocy: działania edukacyjne, działania profilaktyczne, działania informacyjne.
5. Profesjonalizacja kadr związanych z pracą w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

4. Beneficjenci programu

Wszelkie cele i działania zaplanowane do realizacji w ramach niniejszego programu mają służyć poprawie sytuacji rodzin dotkniętych przemocą, jak i ochronie rodzin zagrożonych przemocą. Aby efektywnie zapobiegać problemowi przemocy w rodzinie i zwalczać zachowania przemocowe, konieczne jest stworzenie spójnego i wielopoziomowego systemu pomocy osobom uwikłanym w przemoc, systemu opartego o aktywizację i rozwój zasobów lokalnych, zwłaszcza form pomocy oraz dostęp do specjalistów. Program kierowany jest do osób dotkniętych przemocą w rodzinie, osób stosujących przemoc w rodzinie, świadków przemocy w rodzinie, osób zagrożonych przemocą, dzieci i młodzieży, przedstawicieli instytucji, organizacji i służb zobowiązanych do udzielania pomocy w sytuacji przemocy, społeczności lokalnej.

5. Cel główny programu

Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie, ochrona osób dotkniętych przemocą w rodzinie oraz zwiększenie dostępności i skuteczności profesjonalnej pomocy.

6. Cele strategiczne, adresaci, cele operacyjne, realizatorzy i wskaźniki osiągnięcia celu, termin realizacji celu strategicznego

Cel strategiczny 1. Skuteczne i efektywne przeciwdziałanie przemocy w rodzinie poprzez wzmacnianie rozwoju systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Adresaci: osoby uwikłane w sytuację przemocy w rodzinie, przedstawiciele instytucji biorących udział w przeciwdziałaniu przemocy, społeczeństwo.				
Cele operacyjne	Działania	Realizatorzy	Wskaźniki	Termin realizacji
Cel operacyjny 1. Cel operacyjny 1.1. Rozwój systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.	- 1.1.1. Prowadzenie przez Zespół Interdyscyplinarny w Sztutowie zintegrowanych działań w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie: diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie. - 1.1.2. Podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą w rodzinie mających na celu przeciwdziałanie temu zjawisku. - 1.1.3. Inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą w rodzinie, - 1.1.4. Rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym.	ZI, GOPS, GKRPA, KPP, SR, PR, - placówki ochrony zdrowia, - placówki oświatowo-wychowawcze, - placówki nauczania i wychowania oraz organizacje pozarządowe.	- liczba spotkań zespołu, - liczba wszczętych procedur Niebieskiej Karty, - liczba powołanych grup roboczych, - dane statystyczne dotyczące zjawiska przemocy, - liczba opracowanych diagnoz, - liczba zakończonych procedur Niebieskiej Karty z uwagi na ustanie przemocy w rodzinie.	- Termin realizacji działań celu operacyjnego nr 1.1. Zadanie stałe, realizowane corocznie.
Cel operacyjny 1.2. - Współpraca międzyresortowa na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.	- 1.2.1. Współpraca między instytucjami zaangażowanymi w przeciwdziałanie przemocy w rodzinie i zapobieganie jego skutkom, - 1.2.3. Wspólne szkolenia, konferencje w celu wymiany doświadczeń, forum. - 1.2.4. Wymiana doświadczeń, współpraca z instytucjami i organizacjami z obszaru przeciwdziałania przemocy w rodzinie.	ZI, GOPS, GKRPA, KPP, SR, PR, - placówki ochrony zdrowia, - placówki oświatowo-wychowawcze, - placówki nauczania i wychowania oraz organizacje pozarządowe.		- Termin realizacji działań celu operacyjnego nr 1.2. Zadanie realizowane corocznie.
Cel operacyjny 1.3. - Diagnozowanie i monitorowanie zjawiska przemocy na terenie Gminy Sztutowo.	1.3.1. Prowadzenie statystyk w zakresie zjawiska przemocy przez wszystkie instytucje zgodnie z wymaganiami resortowymi oraz w sposób ustalony przez Gminny Zespół Interdyscyplinarny w Sztutowie.	ZI, GOPS, GKRPA, KPP, SR, PR, - placówki ochrony zdrowia, - placówki oświatowo-		- Termin realizacji działań celu operacyjnego nr 1.3. Zadanie realizowane corocznie.

	<p>- 1.3.2. Zbieranie danych statystycznych z instytucji działających w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie w Gminie Sztutowo przez Gminny Zespół Interdyscyplinarny w Sztutowie w celu diagnozowania skali zjawiska i monitorowania zmian.</p> <p>- 1.3.3. Diagnoza zjawiska przemocy w rodzinie.</p> <p>- 1.3.4. Badanie skuteczności pomocy udzielanej rodzinom dotkniętym przemocą.</p>	<p>wychowawcze, - placówki nauczania i wychowania oraz organizacje pozarządowe.</p>		
--	---	---	--	--

Cel strategiczny 2. Zmniejszanie negatywnych następstw dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie i świadków przemocy w rodzinie. Adresaci: osoby dotknięte przemocą i świadkowie przemocy.				
Cele operacyjne	Działania	Realizatorzy	Wskaźniki	Termin realizacji
<p>Cel operacyjny 2.</p> <p>Cel operacyjny 2.1.</p> <p>Udzielanie profesjonalnej pomocy i wsparcia osobom lub rodzinom dotkniętym przemocą i świadkom przemocy.</p>	<p>- 2.1.1. Poradnictwo medyczne, psychologiczne, pedagogiczne, rodzinne, prawne, socjalne.</p> <p>- 2.1.2. Interwencja kryzysowa.</p> <p>- 2.1.3. Realizacja programów terapeutycznych dla osób dotkniętym przemocą w rodzinie.</p> <p>- 2.1.4. Realizacja procedury „Niebieskiej Karty”.</p> <p>- 2.1.5. Udzielanie bezpiecznego schronienia osobom dorosłym lub/i rodzinom dotkniętym przemocą.</p> <p>-2.1.6. Zapewnianie bezpieczeństwa krzywdzonym dzieciom.</p>	<p>ZI, GOPS, KPP, SR, PR, GKRPA</p> <p>- placówki ochrony zdrowia,</p> <p>- placówki oświatowo-wychowawcze,</p> <p>- placówki nauczania i wychowania oraz organizacje pozarządowe.</p>	<p>- liczba porad udzielonych osobom lub rodzinom dotkniętym przemocą,</p> <p>- liczba osób objętych poradnictwem, pomocą i wsparciem,</p> <p>- liczba interwencji kryzysowych, liczba programów terapeutycznych,</p> <p>- liczba uczestniczących w programach,</p> <p>- liczba wszczętych procedur Niebieskiej Karty,</p> <p>- liczba rodzin, w których wszczęto procedurę Niebieskiej Karty,</p> <p>- liczba osób dorosłych lub rodzin, którym udzielono bezpiecznego schronienia,</p> <p>- liczba dzieci, które został odebrane z rodziny w razie bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia w związku z przemocą w rodzinie.</p>	<p>-Termin realizacji działań celu operacyjnego nr 2.1.</p> <p>Zadanie stałe, realizowane corocznie.</p>

Cel strategiczny 3. Edukacja społeczna i promocja działań na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie w Gminie Sztutowo. Adresaci: dzieci i młodzież, osoby dorosłe, społeczność lokalna.

Cele operacyjne	Działania	Realizatorzy	Wskaźniki	Termin realizacji
Cel operacyjny 3.1. Upowszechnianie materiałów informacyjno-edukacyjnych.	<p>3.1.1. Rozpowszechnianie materiałów edukacyjnych (brozur, ulotek, plakatów itp.) dotyczących zjawiska przemocy w rodzinie wśród lokalnej społeczności.</p> <p>- 3.1.2. Dostarczenie informacji o instytucjach udzielających pomocy i wsparcia osobom dotkniętym przemocą w rodzinie – wydanie i rozpowszechnianie informatorów.</p> <p>- 3.1.3. Umieszczenie informacji na stronach internetowych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sztutowie i Urzędu Gminy w Sztutowo oraz w Biuletynie Informacyjnym Gminy Sztutowo.</p>	<p>ZI, GOPS, KPP, SR, PR, GKRPA</p> <p>- placówki ochrony zdrowia,</p> <p>- placówki oświatowo-wychowawcze,</p> <p>- placówki nauczania i wychowania oraz organizacje pozarządowe.</p>	<p>- liczba rozkolportowanych ulotek i brozur,</p> <p>- nakład informatorów,</p> <p>- liczba kampanii społecznych,</p> <p>- spotkań i wydarzeń prowadzonych na terenie Gminy Sztutowo,</p> <p>- liczba osób biorących udział w ww. działaniach,</p> <p>- liczba programów, artykułów w mediach dotyczących zjawiska przemocy,</p> <p>- ilość przeprowadzonych zajęć profilaktycznych z zakresu przemocy itp.,</p> <p>- ilość warsztatów doskonalenia umiejętności społecznych itp.,</p> <p>- liczba osób biorących udział w ww. działaniach.</p>	<p>- Termin realizacji działań celu operacyjnego nr 3.1.</p> <p>Zadanie stale, realizowane corocznie.</p>
Cel operacyjny 3.2. Zmiana postaw, przekonań i zachowań mieszkańców Gminy Sztutowo wobec zjawiska przemocy.	<p>- 3.2.1. Udział w kampaniach społecznych, spotkaniach, wydarzeniach na temat przemocy w rodzinie.</p> <p>- 3.2.2. Współpraca z mediami (prasa, telewizja) w zakresie propagowania zachowań bez przemocy oraz zmiany postrzegania zjawiska przemocy w rodzinie.</p> <p>- 3.2.3. Opracowanie i realizacja zajęć edukacyjnych z zakresu umiejętności społecznych oraz przemocy w rodzinie.</p> <p>- 3.2.4. Opracowanie i realizacja programów profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy.</p>	<p>ZI, GOPS, KPP, SR, PR, GKRPA</p> <p>- placówki ochrony zdrowia,</p> <p>- placówki oświatowo-wychowawcze,</p> <p>- placówki nauczania i wychowania oraz organizacje pozarządowe.</p>	<p>zajęć profilaktycznych z zakresu przemocy itp.,</p> <p>- ilość warsztatów doskonalenia umiejętności społecznych itp.,</p> <p>- liczba osób biorących udział w ww. działaniach.</p>	<p>- Termin realizacji działań celu operacyjnego nr 3.2.</p> <p>Zadanie realizowane corocznie.</p>
Cel operacyjny 3.3. Promowanie wartości rodzinnych i wychowania bez przemocy.	<p>- 3.3.1. Prowadzenie w placówkach oświatowych programów profilaktycznych, uświadamiających zagrożenia płynące z przemocy.</p> <p>- 3.3.2. Prowadzenie programów i warsztatów umiejętności wychowawczych dla rodziców.</p>	<p>ZI, GOPS, KPP, SR, PR, GKRPA</p> <p>- placówki ochrony zdrowia,</p> <p>- placówki oświatowo-wychowawcze,</p> <p>- placówki nauczania i wychowania oraz organizacje pozarządowe.</p>		<p>- Termin realizacji działań celu operacyjnego nr 3.3.</p> <p>Zadanie realizowane corocznie.</p>

Cel strategiczny 4. Podnoszenie i doskonalenie umiejętności kadry, rozwijanie współpracy interdyscyplinarnej. Adresaci: wszystkie instytucje, organizacje, służby i środowiska tworzące system.				
Cele operacyjne	Działania	Realizatorzy	Wskaźniki	Termin realizacji
Cel operacyjny 4. Cel operacyjny 4.1. Systematyczne szkolenia wszystkich przedstawicieli służb podejmujących działania na rzecz rodzin uwikłanych w przemoc, w tym szkolenia z zakresu diagnozowania przemocy w rodzinie, realizacji procedury Niebieskie Karty i prowadzenia Interwencji Kryzysowej.	- 4.1.1. Szkolenia resortowe. - 4.1.2. Szkolenia interdyscyplinarne z zakresu przeciwdziałania przemocy. - 4.1.3. Organizowanie interdyscyplinarnych szkoleń w celu podniesienia umiejętności pracy z osobami dotkniętymi problemem przemocy oraz skutecznego radzenia sobie ze stresem, superwizji.	GOPS, GKRPA	- liczba szkoleń dotyczących przemocy w rodzinie, - liczba uczestników szkoleń, - liczba zorganizowanych konferencji i seminariów, - liczba uczestników konferencji i seminariów.	Termin realizacji zadań celu strategicznego nr 4. Zadanie stałe. Termin realizacji działań celu operacyjnego nr 4.1. Zadanie realizowane corocznie.
Cel operacyjny 4.2. Konferencje i seminaria z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie dla przedstawicieli instytucji, służb, różnych grup zawodowych i społecznych zaangażowanych w przeciwdziałanie przemocy w rodzinie.	- 4.2.1. Organizacja i przeprowadzanie konferencji z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie. - 4.2.2. Uczestnictwo w konferencjach i seminariach.	GOPS, GKRPA		Termin realizacji działań celu operacyjnego nr 4.2. Zadanie realizowane corocznie.

Cel strategiczny 5. Zapobieganie stosowaniu przemocy w rodzinie. Adresaci: osoby stosujące przemoc w rodzinie.				
Cele operacyjne	Działania	Realizatorzy	Wskaźniki	Termin realizacji
Cel operacyjny 5. Cel operacyjny 5.1. Działania psychologiczno-terapeutyczne.	- 5.1.1. Poradnictwo psychologiczne, pedagogiczne, rodzinne, socjalne, realizacja programów psychologiczno-terapeutycznych. - 5.1.2. Stosowanie procedury Niebieskiej Karty przez uprawnione podmioty.	GOPS, GKRPA, SR, KPP, PR	- liczba udzielonych porad, - liczba programów, - liczba osób stosujących przemoc w rodzinie objętych programami, - liczba sporządzonych formularzy Niebieskich Kart przez przedstawicieli poszczególnych podmiotów wszczynających procedurę, - liczba spraw zakończonych, - liczba wszczętych postępowań oraz odmów wszczęcia w sprawach związanych z przemocą w rodzinie itp. - Termin realizacji działania celu strategicznego nr 5. Zadanie realizowane corocznie.	Termin realizacji działania celu strategicznego nr 5. Zadanie realizowane corocznie.

ROZDZIAŁ III. CZĘŚĆ DIAGNOSTYCZNA

1. Zasoby instytucjonalne

Bezpośrednio przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie zajmuje się sieć instytucji:

- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sztutowie ul. Gdańska 55, 82-110 Sztutowo,
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Sztutowie ul. Gdańska 55, 82-110 Sztutowo,
- Komenda Powiatowa Policji w Nowym Dworze Gdańskim ul. Kościuszki 10, 82-100 Nowy Dwór Gdański,
- Posterunek Policji w Sztutowie ul. Gdańska 55, 82-100 Sztutowo,
- Prokuratura Rejonowa w Malborku pl. Słowiański 6, 82-200 Malbork,
- Sąd Rejonowy w Malborku – kuratorzy zawodowi i społeczni,
- Placówki oświatowo-wychowawcze na terenie Gminy Sztutowo ul. Szkolna 13 i Zalewowa 10,
- Przychodnie zdrowia, w Kątach Rybackich ul. Rybacka 41 oraz w Sztutowie ul. Kanałowa 7
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie ul. Warszawska 28A, 82-100 Nowy Dwór Gdański,
- Powiatowy Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Nowym Dworze Gdańskim ul. Warszawska 52, 82-100 Nowy Dwór Gdański.
- Organizacje pozarządowe,
- inne zainteresowane instytucje.

Ww. podmioty wchodzi w skład gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego w Sztutowie.

2. Potrzeby w sferze przeciwdziałania przemocy w rodzinie

1. Prowadzenie systemu informacji i edukacji w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
2. Stałe doskonalenie zasobów kadrowych; wypracowanie i wprowadzenie procedur i monitorowanie przemocy w rodzinie.
3. Wprowadzenie spójnego systemu współpracy i koordynacji pomiędzy podmiotami działającymi na rzecz rodzin dotkniętych przemocą w rodzinie.
4. Stałe monitorowanie, ewaluowanie oraz inicjowanie wprowadzania koniecznych zmian w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, edukacja społeczna.
5. Miejsca schronienia w związku z przemocą domową.

3. Monitorowanie, sprawozdawczość i środki finansowe na realizację programu

- Monitorowanie realizacji programu odbywać się będzie w oparciu o sprawozdawczość podmiotów zaangażowanych w jego realizację.
- Sprawozdania z realizacji Programu podmioty składają do dnia 31 stycznia każdego roku do Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sztutowie.
- SPRAWOZDAWCZOŚĆ Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sztutowie do dnia 31 marca każdego roku przedkłada Wójtowi Gminy w Sztutowie sprawozdanie z realizacji Programu.
- FINANSOWANIE PROGRAMU Program będzie finansowany ze środków budżetu gminy Sztutowo, dotacji oraz środków pozabudżetowych pozyskanych z innych źródeł.

UZASADNIENIE:

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Program Ochrony Ofiar w Rodzinie w Gminie Sztutowo, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały, określa sposób realizacji zadań własnych gminy, o których mowa w art. 6 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. W Programie na lata 2023-2026 przewidziano kontynuację zadań realizowanych w latach 2018- 2022.

Zakończenie

Celem programu było przedstawienie roli działalności zespołu interdyscyplinarnego w Gminie Sztutowo, Temat dotyczący przemocy jest bardzo aktualny, obecnie coraz więcej uwagi poświęca się przemocy, która dotyczy różnych ludzi w różnym wieku. Stwierdzić można, że Gmina Sztutowo poprzez działalność zespołu w sposób właściwy realizuje zadania zmierzające zminimalizowaniu przemocy w rodzinie poprzez współdziałanie wszystkich instytucji.

Dyskusje na ten temat form niesienia pomocy ofiarom oraz sprawcą przemocy i członkom ich rodzin poruszane są na łamach prasy i innych mediów. Propozycji jest bardzo wiele, jednak to właśnie pracownik socjalny jest osobą pierwszego kontaktu oraz we współpracy z innymi przedstawicielami instytucji pomaga i pracuje z rodziną dotkniętą problemem przemocy.

Dostępna literatura bardzo szeroko opisuje pojęcie przemocy. Autorzy w sposób bezpośredni przedstawiają problem przemocy. Niemal codziennie w telewizji oraz internecie odnotowuje się nowe przypadki przemocy rodzic- dziecko, uczeń- uczeń uczeń - nauczyciel itp.

W Polsce mamy ośrodki dla ofiar przemocy nie są to nigdy ośrodki idealne, ponieważ każda forma życia zbiorowego wymaga rezygnacji z jakiejś części osobistych potrzeb indywidualnych upodobań oraz nawyków. Należy dążyć do doskonalenia funkcjonowania ośrodków Interwencji Kryzysowej, ponieważ są one bardzo potrzebne i dają wiele możliwości dla ofiar przemocy.

Procedura Niebieskiej Karty oraz działalność Zespołów Interdyscyplinarnych to pierwszy krok do życia bez przemocy.

Literatura:

1. E. Jarosz Diagnoza psychopedagogiczna podstawowe problemy i rozwiązania Wyd. Żak. 2012
2. J. Jabłoński, J. Kusek, W. Hanuszewicz, "Przemoc i jej różnorodne formy" 2016r.
3. I. Pospiszyl „Razem przeciw przemocy” W-wa 1999r.
4. Pospiszyl I., Przemoc w rodzinie, WSiP, Warszawa 1994.
5. Z. Lew-Starowicz „Przemoc seksualna” W-wa 1992r.